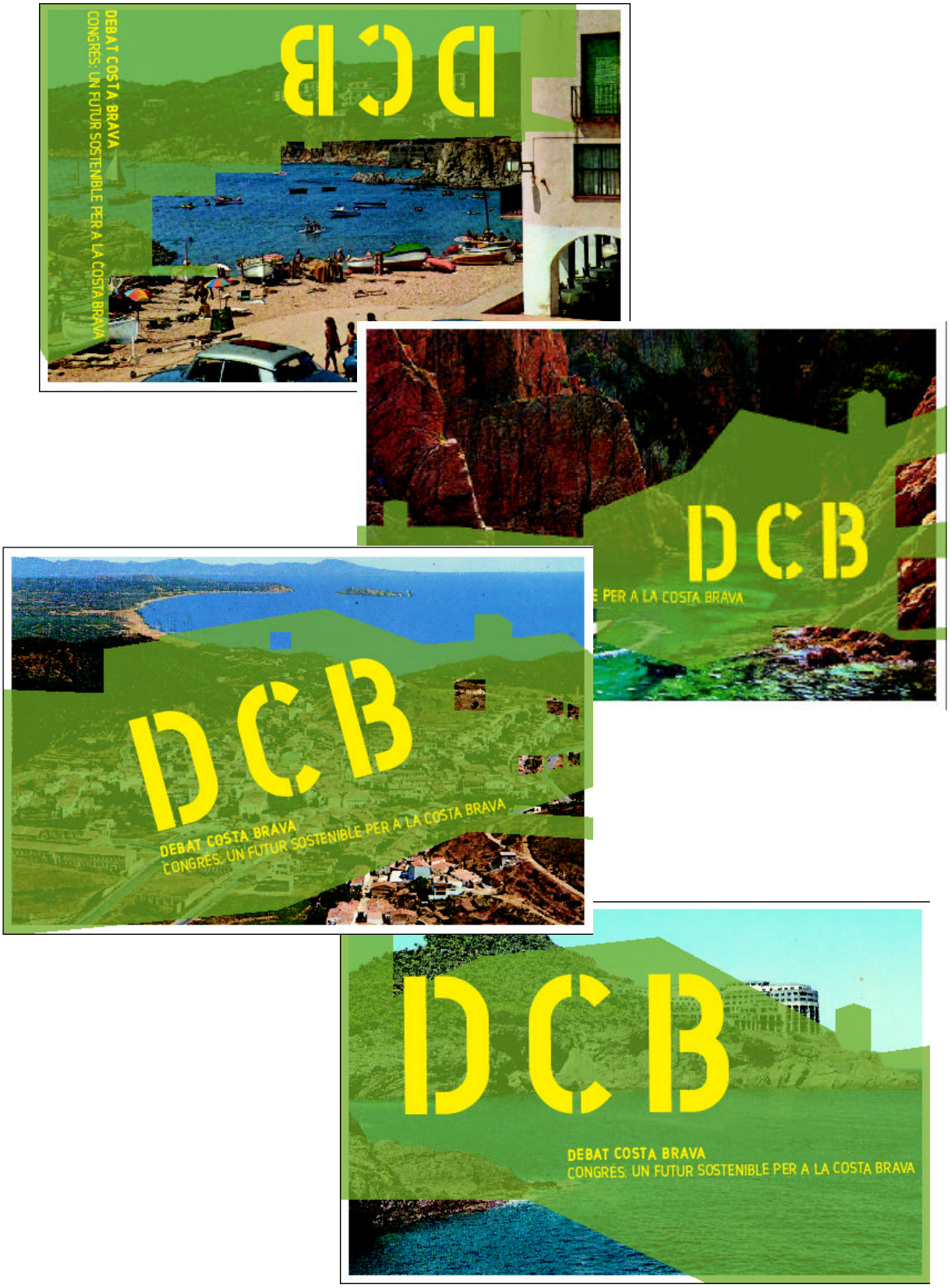

DEBAT COSTA BRAVA

Congrés: un futur sostenible per a la Costa Brava

ÍNDEX

Debat Costa Brava.
Congrés: un futur sostenible per a la Costa Brava. Pàg. 3

Les exposicions: Pàg. 9

- La Costa Brava, ocupació del territori. Pàg. 10
- Un vol sobre la Costa, 1960. Pàg. 12
- Els límits de la Costa Brava. Pàg. 13

Els límits de la Costa Brava. Pàg. 15

El Debat Costa Brava (resum) Pàg. 16

Recull de premsa Pàg. 21

- Abans del Debat Pàg. 22
- Durant la presentació del Debat Pàg. 23

DEBAT COSTA BRAVA. Congrés: un futur sostenible per a la Costa Brava.

"L'any 1976, tot just acabada la dictadura, es va celebrar el Debat Costa Brava. Al cap de vint-i-set anys, la majoria de les denúncies d'aquell congrés popular encara són vigents, i moltes de les seves propostes romanen inàdites. En un context diferent, de democràcia i d'autonomia, són molts els qui creuen arribada l'hora d'encetar un nou debat entorn dels aspectes físics, econòmics i humans del litoral. Podria ser una ocasió única per redreçar la situació, per coordinar les accions en curs, per aglutinar les reivindicacions pendents i per planificar el futur de la Costa Brava".

Narcís-Jordi Aragó i Masó

El proper divendres 17 d'octubre de 2003, a la seu de la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, té lloc la Presentació del DEBAT COSTA BRAVA. CONGRÉS: UN FUTUR SOSTENIBLE PER A LA COSTA BRAVA que es desenvoluparà la primavera del 2004 en quatre ciutats de la Costa Brava.

Roses, Palafrugell, Blanes i Sant Feliu de Guíxols són els municipis escollits per tractar els diferents ítems en els quals s'ha dividit el congrés:

- Territori escàs o paisatge fràgil
- Mobilitat i infrastructures: dèficit o risc
- Model turístic: Final d'etapa?
- Debat Final

A través de les jornades s'intentarà fer balanç de la transformació de la costa en aquests darrers anys i analitzar, des d'uns perspectiva territorial, social i econòmica global, la seva evolució en els propers anys.

Abans però, i a través de pàgina web oficial del Congrés (**www.debatcostabrava.org**) que s'inaugurarà el 19 de desembre, es penjaran 6 ponències escrites encarregades a diferents professionals experts en els temes que posteriorment es desenvoluparan. A partir d'aleshores s'enceta un període de participació col· lectiva on tothom qui ho desitgi podrà aportar les seves opinions. Posteriorment aquestes seran revisades per la Comissió Científica del Congrés i seran les bases de les jornades que tindran lloc a Roses, Palafrugell i Blanes.

LES JORNADES.

17 d'octubre de 2003 a les 19 hores.

PRESENTACIÓ

Sala Rafael Masó de la Demarcació de Girona del Co.A.C a GIRONA

A càrrec de: **Carles Bosch Genover**

Arquitecte. President de la Demarcació de Girona del Col· legi d'Arquitectes de Catalunya.

Narcís-Jordi Aragó i Masó

Periodista.

Joan Cals i Güell

Catedràtic d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

5 de març de 2004:

TERRITORI ESCÀS O PAISATGE FRÀGIL a ROSES.

El fenomen turístic ha sigut un dels principals factors que ha determinat el paisatge actual de la Costa Brava amb la saturació del front litoral amb edificacions, infrastructures i tota mena de serveis. Queden pocs indrets que conservin els valors pels quals el turisme ha ocupat aquests espais. Aquesta saturació força la necessitat de preservació del buit per no perdre el referent històric i cultural del territori, que no hauria de ser solament el suport de l'activitat turística, ja que és el principal argument de l'oferta.

Per una banda cal analitzar el paisatge construït resultant de l'arquitectura que dona cabuda al fenomen turístic, la segona residència, el creixement de la població resident que acull la immigració com a mà d'obra pels serveis turístics, així com el tractament de l'espai públic obtingut de la ràpida ocupació del territori.

Per altra banda, cal reflexionar sobre els perills actuals denunciats pels grups ecologistes, així com, les previsions dels planejaments vigents, per tal d'aconseguir la protecció definitiva del paisatge com a valor cultural de la Costa Brava.

Es necessita, per tant, propostes encaminades a establir mesures correctores cap a la sostenibilitat, la càrrega màxima del territori i analitzar la necessitat de definir àmbits supramunicipals que permetin la protecció requerida, ja que de qualitat del paisatge en depèn la demanda turística.

19 de març de 2004.

MOBILITAT I INFRAESTRUCTURES: DÈFICIT O RISC a PALAFRUGELL.

El territori de la Costa Brava el conformen 23 municipis litorals al llarg d'una costa de quasi bé 200 km de llargada amb una població fixa d'aproximadament 150.000 habitants, repartits en nuclis urbans bàsicament de mida mitjana. Les seves específiques característiques climàtiques, geogràfiques i paisatgístiques el fan especialment atractiu com a destí turístic, el que comporta que en determinats períodes suporti una població 30 vegades superior a la permanent.

Aquesta situació incideix directament sobre les necessitats que han d'assumir el conjunt de les xarxes de mobilitat i d'infrastructures de serveis i d'equipaments, per respondre al conjunt d'activitats humanes que es desenvolupen sobre el territori. En conseqüència, cal analitzar sobre la base de les preexistències i en funció de les propostes actuals, qüestions com la potencialitat de la xarxa viària, les expectatives de les xarxes aèries i ferroviàries, l'actual dependència energètica de les xarxes elèctriques i les seves alternatives, el tractament de l'aigua i els sistemes de reciclatge, la gestió dels residus, les noves tecnologies de la informació, ... en definitiva totes aquelles infrastructures que afecten a la planificació territorial.

L'objectiu d'aquesta jornada és trobar pautes que serveixin per definir criteris de disseny que permetin resoldre, les necessàries xarxes de mobilitat i d'infrastructures que garanteixin el correcte funcionament de les mateixes en equilibri amb les característiques del medi natural i les seves capacitats mediambientals.

2 d'abril de 2004

MODEL TURÍSTIC: FINAL D'ETAPA? a BLANES.

L'oferta turística actual de la Costa Brava davant les noves dinàmiques, fa necessari plantejar-se un model no basat exclusivament amb "sol i platja". La sensibilitat d'aquest territori i l'activitat suportada aconsellen l'evolució del model turístic actual, potenciant altres ofertes complementàries i oferint el paisatge com a valor cultural afegit.

Cal analitzar i reflexionar sobre les tipologies turístiques aportant noves pautes de funcionament mes adequades a les característiques d'aquest patrimoni natural.

L'objectiu d'aquesta jornada serà debatre els interrogants que genera l'actual model turístic i establir els reptes que ha d'afrontar aquest sector econòmic en els propers anys per assegurar un desenvolupament responsable i sostenible.

16 d'abril de 2004

DEBAT FINAL a SANT FELIU DE GUÍXOLS

LES EXPOSICIONS

LA COSTA BRAVA, ocupació del territori.

Del 17 d'octubre fins l'1 de desembre de 2003.

Sala d'Exposicions de la Demarcació de Girona del Co.A.C.

Direcció:

Carolina Martí i Llambrich i Josep Pintó Fusalba.

Execució:

Laboratori d'Anàlisi i Gestió del Paisatge (LAGP-Secció de Geografia, Universitat de Girona).

La transformació del paisatge litoral a la Costa Brava en els darrers 50 anys.

A través de l'anàlisi de fotografies aèries corresponents a les dècades dels anys 1950, 1970 i actuals, s'ha digitalitzat el perímetre de l'espai construït en cada període per tal de superposar els tres talls temporals i poder comprovar l'evolució de cada zona urbanitzada respecte la fase anterior.

La materialització d'aquest estudi es fa mitjançant una catifa fotogràfica a on damunt de les imatges aèries, a escala 1:12.000, es mapificaran tres trams semitranslúcids corresponents, cada un d'ells, a un dels períodes estudiats.

Punts crítics de la Costa Brava.

> Quatre són les zones de la Costa Brava que s'han anomenat "crítiques" seguint els criteris d'haver estat altament transformades o perquè, tot i tenint una forta pressió urbanística, encara mantenen un elevat valor paisatgístic. Aquestes àrees són: Roses-Empuriabrava, L'Escala-l'Estartit, Palamós-Platja d'Aro i Lloret-Fenals.

L'elecció, en cada cas, dels talls temporals no és fortuïta. Les imatges dels anys 1956-1957, fetes per l'exèrcit americà, mostren el paisatge inicial abans de la seva explotació turística. Les fotografies dels anys 1970, fetes per l'Instituto Geográfico Nacional, mostren el paisatge existent a la fi de la Dictadura franquista, moment en què els primers ajuntaments democràtics començaven a actuar sobre el territori. Finalment, s'han usat imatges actuals realitzades amb la tècnica de l'ortofotografia en color a escala 1:5000, fetes per l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

Un vol sobre la Costa, 1960.

Del 17 d'octubre al 5 de novembre de 2003.

Sala la Cova de la Demarcació de Girona del Co.A.C.

Producció: Arxiu Històric de Girona amb la col· laboració del Consorci de la Costa Brava.

L'any 1960 els serveis provincials del Ministeri d'Obres Públiques van encarregar la realització de fotografies aèries del litoral gironí des de Blanes a Llançà.

Han passat més de quaranta anys i avui, aquelles 160 fotografies realitzades per l'empresa Trabajos Aereos Fotográficos, constitueixen un document històric de gran importància perquè ensenyen un territori que en els anys immediatament posteriors experimentaria una radical transformació urbanística.

La Costa Brava de 1960 que presenta l'exposició convida a reflexionar sobre la capacitat humana de transformar el nostre entorn i sobre els efectes d'aquesta transformació.

Acompanyen la presentació d'aquestes fotografies aèries les mirades de Josep Pla i la dels fotògrafs que van retratar-ne la gent i els paisatges.

Els límits de la Costa Brava.

Del 17 d'octubre fins l'1 de desembre de 2003.

Sala d'Exposicions de la Demarcació de Girona del Co.A.C.

Guió: Joan Martí

Realització: Antoni Martí

Producció: Video Play Serveis de la Bisbal d'Empordà.

Els límits de la Costa Brava és un documental basat en els fons cinematogràfics del segle XX i en una intervenció central de la geògrafa humanista Ivette Barbaza i amb les aportacions de les sis persones que van presentar ponències en el Debat Costa Brava de l'any 1976: Joan Cals, catedràtic d'economia a la Universitat Autònoma de Barcelona; Narcís-Jordi Aragó, periodista; Jordi Sargatal, director de la Fundació Territori i Paisatge; Lluís Polo, professor de botànica a la Universitat de Girona; Josep Vicente, escriptor; i Juli Esteban, arquitecte.

El Documental és una reflexió seriosa i contundent sobre cap on ha d'anar en el futur aquest territori tan admirat i maltractat alhora.

Per a més informació:
DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ de la Demarcació de Girona del CoAC.
Vanessa Masip. Tel. 972 41 28 96 / premsa.gir@coac.net

DEBAT COSTA BRAVA

Congrés: un futur sostenible per a la Costa Brava.

Les jornades i el debat final sobre la Costa Brava es planteja en format **congrés.**

1.- El **17 d'octubre de 2003 es presenta el debat**, i **s'inauguraran les exposicions** i els treballs realitzats per la Universitat de Girona:

Programa

19 hores:

Presentació Carles Bosch i Genover, president de la Demarcació de Girona del COAC.

Conferències Narcís-Jordi Aragó i Masó, periodista

Joan Cals i Güell, catedràtic d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona

Exposicions i muntatges:

- **La Costa Brava, ocupació del territori.**
  Direcció: Carolina Martí Llambrich i Josep Pintó Fusalba
  Execució: Laboratori d'Anàlisi i Gestió del Paisatge (LAGP-Secció de Geografia, Universitat de Girona)

- **Un vol sobre la costa, 1960**
  Producció: Arxiu històric de Girona
  Entitat col· laboradora: Consorci de la Costa Brava

- **Documental: Els límits de la Costa Brava**
  Producció: Video Play Serveis de la Bisbal d'Empordà

2.- Durant el que queda del mes d'octubre i el mes de novembre es faran activitats de divulgació de les exposicions a les escoles i s'explicaran els treballs realitzats.

3.- El 19 de desembre s'inaugura la pàgina web (www.debatcostabrava.org) a on es publicaran **6 ponències encarregades per la Demarcació de Girona del Col· legi d'Arquitectes a diferents professionals i experts que serveixin de base d'estudi i reflexió per al futur congrés,** amb aquest acte s'enceta un període per rebre comunicats referent als temes plantejats en les jornades i les ponències.

Els temes plantejats i els autors de les ponències són:

1. TERRITORI ESCÀS O PAISATGE FRÀGIL

Ricard Pie. Arquitecte

Joan Nogué. Geògraf

2. MOBILITAT I INFRAESTRUCTURES: DÈFICIT O RISC

Robert Vergés. Enginyer de camins, canals i ports.

Ponent a confirmar.

3. MODEL TURÍSTIC: FINAL D'ETAPA?

Josep Oliver. Economista

Martí Sabrià. Economista

4.- La comissió científica del debat filtrarà els comunicats rebuts a la pàgina web i escollirà els que participaran en les jornades.

5.- 5 de març de 2004. **Inici del congrés** que es desenvoluparà a través de **tres jornades** que tractaran cada un dels temes plantejats en la pàgina web **i un debat final**.

A cada jornada hi ha la figura del **relator**, el qual a més de moderar la taula rodona, serà el relator de la jornada el dia del debat final.

Les dates i els llocs són:

5 de març 2004	TERRITORI ESCÀS O PAISATGE FRÀGIL.	Roses
19 de març 2004	MOBILITAT I INFRAESTRUCTURES: DÈFICIT O RISC	Palafrugell
2 d'abril 2004	MODEL TURÍSTIC: FINAL D'ETAPA?	Blanes
16 d'abril 2004	DEBAT FINAL	Sant Feliu de Guíxols

Les jornades es desenvolupen en dues parts:

Matí: a.- 2 ponències convidades
b.- comunicats

Tarda: c.-2 ponències (autor de les publicacions a la web)
d.- taula rodona amb tots els participants.

Debat final:

Matí: **a.-3 ponències convidades**

Tarda: b.- 3 relators
c.- taula rodona

6.- S'editarà **un llibre que reculli els treballs encarregats**, les **ponències escrites** penjades a la web, les **jornades** i el **debat final**.

Crèdits

Organitza: Col· legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació de Girona

Institucions col· laboradores:

Universitat de Girona
Universitat Politècnica de Catalunya
Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Diputació de Girona
Societat Catalana d'Ordenació del Territori. Institut d'Estudis Catalans.

Entitats col· laboradores:

Federació catalana de municipis.
Associació catalana de municipis
Les Cambres de comerç de Girona, Palamós i Sant Feliu de Guíxols.
IAEDEN
Associació de naturistes de Girona
Amics de Tossa-Club UNESCO

Comissió Tècnica:

Anna Barceló i Puig, arquitecta.
Xavier Canosa i Magret, arquitecte.
Camil Cofan i Amiel, arquitecte.
Esteve Corominas i Noguera, arquitecte.

Manel Falcó i Huguet , arquitecte.
Jordi Font i Bel , arquitecte.
Jaume Torrent i Genís, arquitecte.

Comissió Científica:

Jordi Bellmunt Chiva, arquitecte.
Genís Carbó Boatell, arquitecte.
Alfred Fernández de la Reguera, arquitecte.
Josep Oliver Alonso, economista.
Joan Nogué Font, geògraf.
Ricard Pié Ninot, arquitecte.
Josep Maria Vilanova Claret, arquitecte.

Annex

TERRITORI ESCÀS O PAISATGE FRÀGIL

El fenomen turístic ha sigut un dels principals factors que ha determinat el paisatge actual de la Costa Brava amb la saturació del front litoral amb edificacions, infrastructures i tot tipus de serveis. Queden pocs indrets que conservin els valors pels quals el turisme ha ocupat aquests espais. Aquesta saturació, força la necessitat de preservació del buit per no perdre el referent històric i cultural del territori, que no hauria de ser solament el suport de l'activitat turística ja que és el principal argument de l'oferta.

Per una banda cal analitzar el paisatge construït resultant de l'arquitectura que dona cabuda al fenomen turístic, la segona residència, el creixement de la població resident que acull la immigració com a ma d'obra pels serveis turístics,

així com el tractament de l'espai públic obtingut de la ràpida ocupació del territori.

Per altra banda, cal reflexionar sobre els perills actuals denunciats pels grups ecologistes, així com, les previsions dels planejaments vigents, per tal d'aconseguir la protecció definitiva del paisatge com a valor cultural de la Costa Brava.

Es necessita, per tant, propostes encaminades a establir mesures correctores cap a la sostenibilitat, la càrrega màxima del territori i analitzar la necessitat de definir àmbits supramunicipals que permetin la protecció requerida, ja que de qualitat del paisatge en depèn la demanda turística.

MOBILITAT I INFRAESTRUCTURES: DÈFICIT O RISC

El territori de la Costa Brava el conformen 23 municipis litorals al llarg d'una costa de quasi bé 200 km de llargada amb una població fixa d'aproximadament 150.000 habitants, repartits en nuclis urbans bàsicament de mida mitjana. Les seves específiques característiques climàtiques, geogràfiques i paisatgístiques el fan especialment atractiu com a destí turístic, el que comporta que en determinats períodes suporti una població 30 vegades superior a la permanent.

Aquesta situació incideix directament sobre les necessitats que han d'assumir el conjunt de les xarxes de mobilitat i d'infrastructures de serveis i d'equipaments, per respondre al conjunt d'activitats humanes que es desenvolupen sobre el territori. En conseqüència cal analitzar, sobre la base de les preexistències i en funció de les propostes actuals, qüestions com la potencialitat de la xarxa viària, les expectatives de les xarxes aèries i ferroviàries, l'actual dependència energètica de les xarxes elèctriques i les seves alternatives, el tractament de

l'aigua i els sistemes de reciclatge, la gestió dels residus, les noves tecnologies de la informació, ... en definitiva totes aquelles infrastructures que afecten a la planificació territorial.

L'objectiu d'aquesta jornada és trobar pautes que serveixin per definir criteris de disseny que permetin resoldre, les necessàries xarxes de mobilitat i d'infrastructures que garanteixin el correcte funcionament de les mateixes en equilibri amb les característiques del medi natural i les seves capacitats mediambientals.

MODEL TURÍSTIC: FINAL D'ETAPA?

L'oferta turística actual de la Costa Brava davant les noves dinàmiques, fa necessari plantejar-se un model no basat exclusivament amb sol i platja. La sensibilitat d'aquest territori i l'activitat suportada aconsellen l'evolució del model turístic actual potenciant altres ofertes complementàries i oferint el paisatge com a valor cultural afegit.

Cal analitzar i reflexionar sobre les tipologies turístiques aportant noves pautes de funcionament mes adequades a les característiques d'aquest patrimoni natural.

L'objectiu d'aquesta jornada serà debatre els interrogants que genera l'actual model turístic i establir els reptes que ha d'afrontar aquest sector econòmic en els propers anys per assegurar un desenvolupament responsable i sostenible.

RECULL DE PREMSA

ABANS DE LA PRESENTACIÓ DEL DEBAT COSTA BRAVA

DURANT LA PRESENTACIÓ DEL DEBAT COSTA BRAVA